

Obohacováním slovní zásoby a dalšími změnami se český jazyk neustále mění.

Dnešní čeština zní o dost jinak než třeba středověká čeština – mnohá slova zanikla nebo se změnil jejich význam, vznikla nová slova.

Slovní zásoba českého jazyka se neustále obohacuje o **nové výrazy**.

Napadá tě nějaké
slovo, kterému by
Čech žijící třeba v
14. stol. asi
nerozuměl?

Pod příklady
doplň svá vlastní
slova.....

Televize

Streetdance

Instagram

.....

.....

**Těmto slovům by nerozuměl, protože označují věci,
které vznikly teprve nedávno a bylo potřeba jim
nějak říkat.**

Kde se ta slova vzala?

Jsou od původu česká?

Z jakého jazyka?

**Jsou to slova převzatá z
cizího jazyka.**

Z angličtiny.

**A to je jeden ze způsobů
obohacování slovní zásoby:**

PŘEJÍMÁNÍ SLOV Z CIZÍCH JAZYKŮ

**Dnes je to velice častý způsob obohacování slovní zásoby,
kvůli propojení světa médii – televize, internet.**

**Napadají tě
další slova,
která čeština
převzala z
jiných jazyků?**

**Computer, kytara,
piáno, rande,
stres, policie,
pardon, pizza...**

Slovní zásobu obohacujeme i
TVOŘENÍM VÍCESLOVNÍCH POJMENOVÁNÍ

Jedná se o to, že **jednu** věc pojmenujeme **více slovy**.

Žákovská knížka

Postavení mimo hru

Nákladní automobil

Další způsob obohacování slov. zásoby je

ZMĚNA (přenesení) VÝZNAMU SLOV:

Metafora – vzniká na základě vnější podoby

např: V ranní trávě se leskly **perly rosy** (kapky vypadají jako perly).

Srdce mu úplně **zkamenělo** (představujeme si srdce jako neživý, chladný kámen, neschopný citu).

Metonymie – vzniká na základě vnitřní souvislosti

např: **Číst Boženu Němcovou** (nečtu ženu-spisovatelku, ale její knihy).

Celá země jásá, nemusíme nosit roušky v lese (nejásá země, ale jednotliví lidé).

Často vznikají nová slova různými kombinacemi.

Říká se tomu TVOŘENÍ SLOV (odvozováním, skládáním, zkracováním)

Příklady:

**Kombinace slova zahrada a přípony ník
dává nové slovo zahradník.**

Spojením slov země a třesení vznikne zemětřesení.

Nová slova se mohou tvořit třemi způsoby:

- **Odvozováním** - připojování předpon a přípon k základu (zahradník, dělitel)
- **Skládáním** – dvě samostatná slova se spojí v jedno (zemětřesení, velkoobchod)
- **Zkracováním** – tvorba zkratk (MHD, atd., ZUŠ)

Shrnutí:

Obohacování slovní zásoby se děje:

•Tvořením slov

•Přejímáním slov z cizích jazyků

**•Změnou významu slov (metafora,
metonymie)**

**•Tvořením víceslovních pojmenování
(spojování v sousloví)**

OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSOBY

1. Tvoření nových slov

a) odvozování

prateta

b) skládání

trojúhelník

c) zkracování

ČR

2. Přenášení slovního významu

metafora a metonymie

hvězda

3. Spojování slov v sousloví

základní škola

4. Přejímání slov z cizích jazyků

displej, fotbal